

Professionaliseringsgids

Blijf jezelf en elkaar inspireren en uitdagen

Primair onderwijs

2024 - 2025

26

Opleidingen

Paradepaardjes op het gebied
van persoonlijke ontwikkeling

Verder in deze uitgave

10

Privacy & security

Hoe veilig is jouw
digitale onderwijs?

18

Onderwijsvernieuwing

AI in het onderwijs

21

Mediawijsheid

Nu belangrijker dan ooit

Helpt onderwijs vooruit

cloudwise

Een juiste balans tussen online en offline leren

Leeropbrengsten zijn niet per se hoger door meer gebruik van digitale middelen en digitale verwerking in het algemeen. Wat ons betreft moet er een logische balans zijn tussen online en offline leren. Die balans en de uitkomsten worden op hun beurt bepaald door de juiste kennis en vaardigheden bij medewerkers en leerlingen. Digitale geletterdheid dus. Maar hoe beoordeel je die? En hoe vorm je een visie en beleid op het gebruik van digitale middelen? Cloudwise biedt al vijftientig jaar ondersteuning bij de inzet van ICT-oplossingen in het primair en voortgezet onderwijs. In deze gids lees je hoe we helpen om het onderwijs te professionaliseren en de mogelijkheden van ICT optimaal te benutten.

Weten welke ICT-oplossingen en diensten we allemaal in huis hebben voor besturen, scholen, ICT'ers, leraren en leerlingen? Kijk op www.cloudwise.nl.

Professionaliseringstraject	04	Mediawijsheid	21
Wie pakt de regie?	06	Studiedag	23
Privacy & security	10	Opleidingen	26
Ons aanbod	14	Verandermanagement	28
Onderwijsvernieuwing	18		

Laten we het primair onderwijs digitaal geletterd maken

We kunnen er niet meer omheen. We leven in een digitale wereld. Ook al zien we dat die naast vele mooie kanten ook een keerzijde heeft. Juist daarom is werken aan digitale geletterdheid zo belangrijk. Hoe gaan we om met deze prikkels en durven we de digitale middelen ook even terzijde te schuiven? Want digitale geletterdheid betekent niet direct de digitalisering van het onderwijs. Er moet altijd sprake zijn van een juiste balans tussen visie, techniek, content en vaardigheden.

Waar je ook vertrekt, scholen en vooral leerkrachten moeten ook aan hun eigen digitale geletterdheid werken om leerlingen optimaal te ondersteunen in de inzet

van digitale toepassingen. Cloudwise helpt daarbij. We begeleiden scholen en besturen bij het maken van ICT-keuzes die passen bij de visie op onderwijs. We hebben een eigen aanpak ontwikkeld om te bepalen waar scholen of stichtingen op ICT-gebied staan en waar ze naartoe willen. Naast advies en begeleiding door onze ervaren onderwijsadviseurs – allemaal echte onderwijzers, die weten wat er in het onderwijs speelt – hebben we een ruim aanbod aan concrete scholingsinstrumenten. In deze gids vind je een overzicht van wat we in huis hebben om ervoor te zorgen dat jouw bestuur, school en collega's helemaal klaar zijn om het onderwijs te bieden dat nu wordt gevraagd.

Invoering concept kerndoelen digitale geletterdheid

Krachtige samenhang met huidige curriculum

Begin 2024 zijn de concept kerndoelen digitale geletterdheid bekendgemaakt door SLO en het ministerie van OCW. De 9 kerndoelen, onderverdeeld in 3 'domeinen', zijn verbonden aan de bekende leergebieden waardoor er mooie combinaties gemaakt kunnen worden in het huidige curriculum. Hierdoor krijgt digitale geletterdheid nog meer betekenis en is het niet weer een nieuw vak(gebied) dat erbij komt.

'Voor een goede vertaalslag van kerndoelen naar onderwijsactiviteiten, didactiek en toetsing is de rol van leraren en schoolleiders cruciaal.'

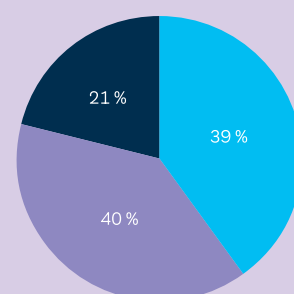
Bron: acutalisatiekerndoelen.nl

Er is nog veel te winnen!

Op de vraag van de onderwijsinspectie "Hoe digitaal geletterd is jouw school?" werd zo geantwoord:

Bron: onderwijsinspectie.nl

■ in sterke mate
■ enigszins
■ niet/nauwelijks

Professionaliseringstraject

In 3 stappen naar digitale geletterdheid

Verantwoorde keuzes over ICT-investeringen en effectieve inzet in het onderwijs kunnen alleen gemaakt worden als er sprake is van een heldere visie en strategie en juiste kennis en kunde bij de onderwijsprofessionals. De digitale geletterdheid van leraren bepaalt in hoeverre zij hun leerlingen digitaal geletterd kunnen maken.

01 ICT-visie en -strategie

De praktische doorvertaling van visie naar concreet beleid. Daar zijn onze onderwijsadviseurs op hun best. In verschillende vormen helpen we om tot de kern te komen van welke visie jouw school heeft op de (onderwijskundige) inzet van ICT. Daarna volgen keuzes over welke ICT-middelen, platforms en inzet passen bij deze visie.

Visiespel

We inspireren je graag om een visie op digitale geletterdheid te ontwikkelen. Aan de hand van het visiespel van Stichting Leerplan Ontwikkeling (SLO) gaan we dieper in op wat je wilt bereiken. Met prikkelende stellingen verkennen we samen jullie visie en leggen we logische verbanden tussen de beschikbare ICT-middelen en de digitale geletterdheid van je leraren en leerlingen.

02 ICT-vaardighedenscan

Met de ICT-vaardighedenscan, die we samen met jou helemaal op maat samenstellen, helpen wij de ICT-competenties van je team in kaart te brengen. De scan resulteert in (nieuwe) inzichten over hoe de huidige vaardigheden zich verhouden tot de gewenste vaardigheden. Op basis daarvan geven wij advies over hoe je de bestaande vaardigheden verder kunt ontwikkelen, individueel en op teamniveau. Deze scan wordt zowel op schoolniveau als stichting breed ingezet.

03 Scholing op maat

Als de visie, strategie en vaardigheden bekend zijn kunnen we gericht werken aan de ontwikkeling van je onderwijsprofessionals, op individueel niveau en in teamverband. Dat doen we met praktijkgerichte, inspirerende workshops en bootcamps, een complete en geaccrediteerde opleiding Post-hbo I-Coach, een opleiding Specialist Digitale Geletterdheid en aanvullende trainingen op maat.

Wie pakt de regie?

Onze ICT-regisseurs kom je steeds vaker tegen!

Met de voortschrijdende digitalisering in het onderwijs hebben veel scholen behoefte aan een expert die ondersteunt en de regie pakt bij het realiseren van de ambities op dit gebied. Een ICT-regisseur die helpt passend beleid te formuleren én implementeren, óók als het gaat om cruciale thema's als privacy en security. De ervaren onderwijsadviseurs van Cloudwise spelen deze rol van ICT-regisseur op een toenemend aantal scholen – en met succes.

‘Het grote voordeel van een ICT-regisseur is dat deze als onderdeel van Cloudwise automatisch meegaat in de jongste ontwikkelingen en die kennis naar ons meeneemt.’

Bart de Grunt, Bestuurder mijnplein

Mijnplein

Hoe een ICT-regisseur zorgde voor een beleidsrijke begroting

Lees hier hoe onze onderwijsadviseur Karen Kamstra als ICT-regisseur een compleet nieuw ICT-beleidsplan ontwikkelde en uitvoerde voor de Sallandse onderwijsorganisatie mijnplein en hoe Bart de Grunt, Karens bijdrage beoordeelt.

Bron: onderwijsinspectie.nl

Bekijk de klantcase

mijnplein

Wist je dat?

Je kunt de expertise van een privacy officer bij ons ook afnemen op 'as a service' basis (POaaS).

Wat doet de ICT-regisseur precies?

De ICT-regisseur is een ervaren onderwijsadviseur die ondersteunt en adviseert op het gebied van ICT-visie, -strategie en -beleid.

- Het opstellen van het strategisch beleidsplan samen met het management
- Begeleiding van ICT'ers bij uitvoering van een ICT-beleidsplan
- Leraren/werkgroepen meenemen in de implementatie van een ICT-beleidsplan
- Inzicht krijgen in en ontwikkelen van ICT-vaardigheden van medewerkers
- Regie voeren bij het opstellen en bewaken van een professionaliseringsplan
- Invulling geven aan specifieke wensen en adviseren over de inzet van ICT-middelen

ICT-regisseur en privacy officer in één

Nu het Normenkader Informatiebeveiliging en Privacy in aantocht is, krijgen onze ICT-regisseurs bij veel scholen de vraag of zij de rol van privacy officer kunnen toevoegen aan hun taken. Om aan die vraag tegemoet te komen zijn onze onderwijsadviseurs ook op dit vlak breed onderlegd. Maar wat betekent deze extra rol in de praktijk voor het werk van onze ICT-regisseurs? Dat lees je in het interview op de volgende pagina.

“Vanuit scholen is er veel vraag naar dit soort expertise”

De meeste scholen hebben op het gebied van de AVG hun zaakjes intussen aardig op orde. Maar in de dynamische wereld van nu is en blijft privacy – en daarmee samenhangend security – een hot item. Onze onderwijsadviseur Wim van der Veen combineert zijn rol van ICT-regisseur bij besturen steeds vaker met die van privacy officer.

Wat doet een privacy officer concreet?

“De rol van privacy officer is vaak verweven met die van security officer en de functionaris gegevensbescherming, kortweg FG’er. De privacy officer is er vooral om op basis van de AVG een beleid op maat te ontwikkelen. De FG’er ziet erop toe dat dat beleid correct wordt uitgevoerd. De privacy officer voert ook DPIA’s uit met de FG’er als klankbord op de achtergrond. De security officer richt zich op de techniek en zorgt ervoor dat de omgeving zo veilig mogelijk is.”

Word een privacy officer voor onbepaalde tijd ingezet?

“Als het goed is, is mijn rol als privacy officer eindig. Als het beleid eenmaal staat, is het aan het bestuur of de school

om het te onderhouden en te herijken wanneer dat nodig is. Maar het kan wel nuttig zijn om mee te blijven kijken.”

Gaat Cloudwise de komende tijd meer privacy officers aanbieden?

“Ja, alle onderwijsadviseurs in ons Academy-team zijn of worden daarin geschoold. Een goede zaak, want zoals gezegd is er vanuit de scholen veel vraag naar dit soort expertise. Zelf ben ik in ieder geval van plan om ook de vervolgcursus van privacy op school te gaan volgen.”

Dit betekent ook een verschuiving in jullie rol als trainers en adviseurs.

“Zeker. De tijd dat we alleen trainingen geven voor het werken met een digibord ligt achter ons. We zijn steeds meer een adviseur die op zwaardere, beleidsmatige thema’s ondersteunt en toeziet op beleid. Gelukkig zijn we ons als maatschappij steeds meer bewust van de risico’s en gaan we steeds behoedzamer om met onze eigen gegevens. Ik vind het in deze tijd eigenlijk ook gewoon een taak van Cloudwise om scholen hierin te ondersteunen.”

Kiem in Uden: ambities realiseren met hulp van een expert

Bij Kiem in het Noord-Brabantse Uden wordt onze onderwijsadviseur Wim van der Veen ingezet als ICT-regisseur. Sinds een tijdje biedt hij ook aanvullende expertise als privacy officer. Lees meer over deze case en bekijk de video.

Bekijk de video

‘Wim zorgt ervoor dat alle scholen op één lijn zitten en dezelfde kant uit kijken.’

Ivo Biesterbos - I-Coach bij Kiem

Hoe veilig is jouw digitale onderwijs?

In het onderwijs is privacy en security een 'hot topic'. Omdat er wordt gewerkt met technologie en systemen waarin steeds meer persoonlijke gegevens worden gebruikt. Omdat cybercriminelen steeds actiever en brutaler worden. Denk alleen maar aan al die gevallen van phishing, ransomware en DDoS-aanvallen. En natuurlijk omdat alle scholen in 2027 moeten voldoen aan de regels en eisen van het nieuwe Normenkader Informatiebeveiliging en Privacy.

Alle diensten die je nodig hebt

Is privacy en security bij jullie school/scholen ook een heet hangijzer? Zijn jullie stappen aan het zetten, ook met het oog op het normenkader? Of moet er nog veel gebeuren? Wat de situatie ook is, wij kunnen je helpen. We hebben ons dienstenaanbod op het gebied van privacy en security namelijk een update gegeven. Op technisch vlak, maar vooral ook op het gebied van 'de menselijke factor', 'visie' en 'beleid en organisatie' hebben we diensten ontwikkeld om verder te professionaliseren. Daarmee sluit ons portfolio perfect aan op het normenkader.

De beveiliging die je als school nodig hebt

Visie, beleid en organisatie

Een veilige (ICT-)omgeving begint met een visie, passend beleid en het neerzetten van een juiste organisatie. Alle rollen (privacy officer, security officer en functionaris gegevensbescherming) moeten zijn belegd en afspraken moeten worden geborgd.

- Cybersecurity dienstverlening
- Privacy Officer as a Service
- Privacy & Security Portaal
- Visie- en strategiesessies

De menselijke factor

Hoe goed je de techniek ook voor elkaar hebt, uiteindelijk geeft de mens de doorslag. Het zijn vooral de gebruikers van ICT-oplossingen die de deur openzetten voor ransomware-aanvallen en andere cybercriminaliteit.

- Bewustwordingscampagnes
- ICT-vaardigheidsscan
- Phishingcampagnes
- Workshops, bootcamps en opleidingen

Alsjeblieft: 3 slimme adviesdiensten rond privacy & security

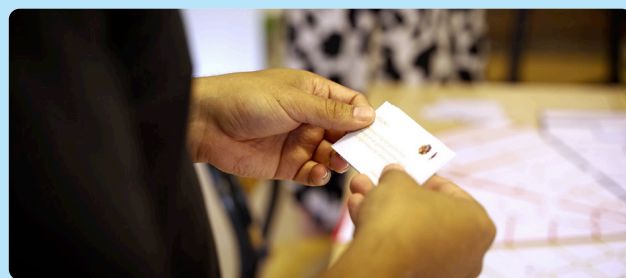
Privacy en security vormen voor veel scholen en besturen een pittig ‘hoofdpijndossier’. Nu zullen we niet beweren dat wij als Cloudwise alle kopzorgen over deze thema’s uit de weg kunnen ruimen. Maar we kunnen je wel helpen het allemaal een stuk makkelijker te maken. Bijvoorbeeld met deze drie diensten.

1. Bewustwordingscampagne

Medewerkers in het basisonderwijs worden steeds meer geconfronteerd met technologie en digitale middelen. En de gevaren daarvan. Als antwoord op deze problematiek bieden wij een bewustwordingscampagne, die in grote lijnen bestaat uit twee onderdelen.

- Phishingsimulaties waarbij namaak-phishingmails worden verstuurd naar alle schoolmedewerkers om te bepalen hoe goed zij in staat zijn die te herkennen.
- Praktische workshop die medewerkers uitrust met de kennis en hulpmiddelen die zij nodig hebben om veilig en verantwoordelijk gebruik te maken van persoonlijke gegevens van leerlingen, zowel online als offline.

Met deze bewustwordingsworkshop voldoe je ook aan de jaarlijkse plicht medewerkers te informeren over de AVG.

Wat leer je in de workshop?

- Basisprincipes van privacybescherming en de relevante wet- en regelgeving
- Omgaan met veel voorkomende valkuilen op het gebied van privacy en security
- Herkennen van phishing-pogingen
- Praktische tips voor het beschermen van eigen digitale privacy

2. Privacy Officer as a Service (POaaS)

We zien het vaak in de praktijk. Gebrek aan tijd, expertise en middelen om een veilige digitale leeromgeving te waarborgen en te voldoen aan de eisen van bijvoorbeeld de AVG en het Normenkader Informatiebeveiliging en Privacy. Missen jullie op school ook zo'n kartrekker op dit thema?

Onder de noemer 'privacy officer as a service' bieden wij schoolbesturen een externe privacy officer die fungeert als een verlengstuk van het schoolbestuur en nauw samenwerkt met het management en de functionaris gegevensbescherming. Resultaat: een solide IBP-beleid dat voldoet aan alle relevante eisen.

3. Securityscan Normenkader

Nu het Normenkader Informatiebeveiliging en Privacy in aantocht is, krijgen onze ICT-regisseurs bij veel scholen de vraag of zij de rol van privacy officer kunnen toevoegen aan hun taken. Om aan die vraag tegemoet te komen zijn onze onderwijsadviseurs ook op dit vlak breed onderlegd. Maar wat betekent deze extra rol in de praktijk voor het werk van onze ICT-regisseurs? Dat lees je in het interview op de volgende pagina.

'Gegevensbescherming en digitale veiligheid zijn onderwerpen die we gewoon goed geregeld willen hebben.'

Theresia Ost, controller en FG'er bij Blosse

Stichting Blosse

Securityscan bracht concrete handvatten

Bij Blosse in Noord-Holland mochten wij onze Securityscan Normenkader uitvoeren: dé manier om tijdig een beeld te krijgen van wat er nog moet gebeuren om straks te voldoen aan de eisen van het normenkader.

Bekijk de klantcase

Ons aanbod

Voor ICT-coördinatoren en leerkrachten bieden we verschillende workshops, bootcamps en opleidingen aan waarbij professionalisering en schoolontwikkeling hand in hand gaan. Deze opleidingen, met ook veel aandacht voor het bepalen en uitvoeren van beleid, vormen een stevige basis voor een goede inzet van ICT in het onderwijsbeleid.

Opleiding Post hbo I-Coach	1-jarige opleiding	5 regio's in het land en online	Opleiding € 2775,- Verdiepingsdag € 150,-
Korte omschrijving Focus op het ontwikkelen en vergroten van de onderwijsinhoudelijke competenties. Geschikt voor zowel beginnende als gevorderde ICT'ers			
Dit ga je leren Visie en beleid m.b.t. leren met ICT - Project- en verandermanagement - Lesmaterialen en innovatief ict-gebruik - Gericht op (je eigen) praktijk			

Opleiding Specialist Digitale Geletterdheid	1-jarige opleiding	2 regio's in het land en online	Opleiding € 2395,- Verdiepingsdag € 150,-
Korte omschrijving Je ontwikkelt je als specialist Digitale Geletterdheid en werkt tijdens de opleiding aan een concreet projectplan.			
Dit ga je leren Leren integreren van DG - De leerlijnen die SLO onderscheidt en hoe je deze kunt inzetten - Het schrijven van een visiestuk en projectplan			

Digitale Geletterdheid	Bootcamp, workshop	op locatie	Bootcamp € 3995,- Workshop € 995,-
Korte omschrijving Aan de slag met visie en een actieplan rondom digitale geletterdheid. Maak de praktische vertaalslag naar jouw eigen schoolsituatie			
Dit ga je leren Visieontwikkeling - De vier domeinen van digitale geletterdheid - De theorie van de leerlijnen - Integeren van de leerlijnen in je bestaande lessen			

Basisvaardigheden Microsoft 365	Bootcamp, workshop	op locatie	Bootcamp € 3495,- Workshop € 995,-
Korte omschrijving Laat Microsoft 365 optimaal functioneren binnen jouw organisatie en ontdek de praktische mogelijkheden Dit ga je leren Hoe je krachtig en effectief kunt samenwerken met Microsoft 365 met leerlingen en onderwijsprofessionals			

Basisvaardigheden Google level 1 (Workspace for Education)	Bootcamp, workshop	op locatie	Bootcamp € 3495,- Workshop € 995,-
Korte omschrijving Ontdek de Google Workspace for Education-toepassingen en handige functies die jou en je leerlingen kunnen helpen in de dagelijkse praktijk Dit ga je leren Werk krachtig en effectief samen in de Google Workspace for education-omgeving met leerlingen en onderwijsprofessionals			

Basisvaardigheden Google level 2 (Workspace for Education)	Bootcamp, workshop	op locatie	Bootcamp € 3495,- Workshop € 995,-
Korte omschrijving Meer verdieping in de mogelijkheden van Google Workspace for Education. Combineer meerdere toepassingen en vaardigheden om innovatieve leerarrangementen te creëren Dit ga je leren Educatieve Escape Room maken met de Google-toepassingen - Innovatieve en gedifferentieerde lesmaterialen maken en organiseren			

AI in het onderwijs	Bootcamp, workshop	op locatie	Bootcamp € 3995,- Workshop € 995,-
Korte omschrijving Maak kennis met AI in het onderwijs en ontdek de voordelen en de praktische inzet Dit ga je leren Wat is AI - Wat is prompten - Ethische kwesties en praktische tools waarmee je AI kunt inzetten in de praktijk			

Computational Thinking	Bootcamp, workshop	op locatie	Bootcamp € 3495,- Workshop € 995,-
Korte omschrijving Ontdek de mogelijkheden en creeër een eigen leerlijn aan de hand van verbinding met Ontwerpend en Onderzoekend leren / Wetenschap en Techniek Dit ga je leren Basisvaardigheden van programmeren met behulp van Scratch - De techniek van de Microbit - De theorie van STEAM toepassen in eigen ontworpen lessen			

Mediawijsheid	Bootcamp, workshop	op locatie	Bootcamp € 3495,- Workshop € 995,-
Korte omschrijving Leer welke verzameling competenties je nodig hebt om actief en kritisch deel te nemen aan de mediasamenleving en wat nodig is om leerlingen te helpen mediawijsheid te ontwikkelen Dit ga je leren Inzicht in wat mediawijsheid van je vraagt - Wat nodig is om leerlingen te helpen mediawijsheid te ontwikkelen - Wat de impact is op je brein - Hoe ga je gezond om met digitale media			

Minecraft Education	Workshop	op locatie	Workshop € 995,-
Korte omschrijving Maak kennis met de didactische mogelijkheden van Minecraft en pas deze toe in de les Dit ga je leren De mogelijkheden van Minecraft en de toepasbaarheid ervan - Basis navigatie en werken met de lessen en werelden			

Studiedag	Workshop	op locatie	Workshop € 995,-
Korte omschrijving Ga in gesprek over onderwijs en ICT en laat de implementatie daarvan aansluiten op jullie hulpvraag. Welke impact maakt de digitale technologie op jullie onderwijs? Dit ga je leren Hoe je digitale technologie kunt toepassen en ontwikkel nieuwe vaardigheden. Leer hoe je kritisch en actief kunt deelnemen in een digitale wereld.			

Flexibele trainingsvormen

Onze workshops, bootcamps en opleidingen worden in verschillende vormen aangeboden.

Ze verschillen in frequentie, diepgang op het onderwerp en daarmee ook in studielast.

Workshops

Heb je over een bepaald onderwerp niet genoeg kennis of vaardigheden in huis? Dan is deze lichtste trainingsvorm een mooie eerste stap. Een workshop bestaat vaak uit één dagdeel en zijn praktisch opgezet zodat je de volgende dag direct aan de slag kunt.

Bootcamps

Wil je op een bepaald onderwerp de diepte in? Kies dan voor een van onze bootcamps:

3 of 4 praktische trainingen met een stevige theoretische basis, verspreid over 3 of 4 dagdelen.

Opleidingen

Voor onderwijsprofessionals die van ICT en digitalisering een echt specialisme willen maken hebben we 2 stevige opleidingen. Waarvan de Post-HBO i-Coach opleiding zelfs officieel geaccrediteerd is. De opleidingen strekken zich uit over de duur van een jaar en bevatten naast de trainingsdagen ook veel opdrachten.

Kijk voor gedetailleerde informatie over al onze trainingen op cloudwise.nl/trainingen

Wist je dat?

We de bootcamps soms ook op vrije inschrijving aanbieden op verschillende locaties in het land? Handig als je geen budget of voldoende deelnemers hebt voor een bootcamp op je eigen locatie.

Onze opleidingen liever incompany?

Dat kan! We komen graag bij je op locatie. Veel scholen kiezen ervoor hun (bovenschools) ICT'ers een gerichte opleiding aan te bieden. De praktijk leert dat zo'n opleiding de hoogste opbrengst heeft wanneer alle ICT'ers van een bestuur hem incompany volgen, als één groep. Er zijn vier redenen waarom dat zo is:

1. Lekker dicht bij huis
2. Specifieke inhoud voor jouw situatie
3. Samen inhoudelijk aan de slag geeft ook boost aan teamgevoel
4. Al je ICT'ers in één keer ontwikkelen tot specialisten

AI in het onderwijs

Wie heeft er intussen nog niet geëxperimenteerd met ChatGPT, Microsoft Copilot of Google Gemini? Misschien maak je er zelfs al regelmatig gebruik van, privé of in je dagelijks werk. Hoe het ook zij, artificial intelligence (AI) is niet meer weg te denken uit de wereld van vandaag. En we staan nog maar aan het begin; de ontwikkelingen gaan razendsnel en het valt nog nauwelijks te overzien waar het allemaal toe zal leiden.

Het begon in november 2022, met de introductie van ChatGPT. Sindsdien wordt er over AI heel veel geschreven, gesproken en gediscussieerd. Ook Cloudwise verdiepte zich in het onderwerp en de toepasbaarheid voor het onderwijs.

Passende diensten en scholing

Mede in samenwerking met Kennisnet zijn we bij Cloudwise druk bezig met het ontwikkelen van praktische diensten en scholing om het onderwijs te ondersteunen bij de implementatie in de dagelijkse lespraktijk. Hier volgt een greep uit het nog jonge aanbod:

Inspiratieworkshop

In de inspiratieworkshop bieden we een korte kennismaking met AI. We kijken naar de geschiedenis, behandelen enkele ethische vraagstukken en proberen hands-on een aantal AI-tools waarin de basisbeginselen voor het schrijven van een goede prompt aan bod komen.

Bootcamp

De bootcamp is in grote lijnen vergelijkbaar met de inspiratieworkshop, alleen gaan we hier beduidend dieper in op de materie. Een ander belangrijk verschil is dat de bootcamp uiteindelijk leidt tot een concreet projectplan voor hoe je AI kunt implementeren in je klas.

Maak AI onderdeel van je studiedag!

We helpen scholen al jaren om zinvolle, inhoudelijke invulling te geven aan hun studiedag. AI is bij uitstek zo'n onderwerp dat je op een studiedag kunt inzetten om een

Deze afbeelding is AI gegenereerd met de prompt:
A modern and vibrant classroom setting featuring a child interacting with artificial intelligence technology.

inspirerend kijkje in de toekomst te geven. De AI-sessie is een afgeleide van de inspiratieworkshop.

In ontwikkeling

Binnenkort bieden we ook een complete opleiding, waar je als deelnemer een ontwikkelplan gaat maken voor de implementatie van AI in je hele school. Daarnaast komen we nog met een inspiratieworkshop gericht op het schrijven van doeltreffende prompts.

- **Een prompt**
een instructie waarmee je AI aan het werk zet
- **Prompten**
het schrijven van prompts (instructies) in een AI tool om een goed resultaat te ontvangen
- **Itereren**
het doorvragen in een AI tool d.m.v. prompts om een beter resultaat te krijgen

“AI is ook in het onderwijs een blijvertje”

Eén ding is zeker: AI gaat een steeds grotere rol spelen in ons leven. Dat betekent een duidelijke nieuwe taak voor het onderwijs. Hoe gaan we onze kinderen voorbereiden op die nieuwe wereld? En hoe kun je als leerkracht de mogelijkheden van AI benutten? Het zijn uitdagingen waar onderwijsadviseur Marco Claassen alles over weet.

Wat kun je als leerkracht met AI?

“Wat je er ook van vindt, AI is ook in het onderwijs een blijvertje. Voor de leerkracht is dat best goed nieuws, want slimme inzet van AI kan je werk makkelijker en leuker maken. Gebruik het om je lessen aan te kleden of presentaties te maken in minder tijd. Je kunt AI ook inzetten om uitleg te geven over werkvormen die je nog niet kent, om je eigen unieke afbeeldingen te genereren en met Sora kun je zelfs tekst omzetten naar video.”

Hoe maakt AI het werken efficiënter?

“Dat kan op verschillende manieren. Vraag AI van een lange mail die je hebt gekregen een korte samenvatting te maken. Maak een actielijst voor jezelf op basis van het verslag van een vergadering. Vraag AI een goed geformuleerd antwoord te genereren op een mail die je hebt ontvangen. Ben je actief op LinkedIn? Dan kan AI mooie posts voor je schrijven en posten, als je wilt zelfs uitgesteld.”

Waar begin je?

“Voorwaarde is dat je weet hoe je AI op de juiste manier moet instrueren. Krijg je uit ChatGPT, Gemini of Copilot niet wat je wilt hebben, dan is doorgaans je prompt (instructie) niet optimaal. Luidt jouw prompt “maak voor mij een aardrijkskundeles over vulkanen”, dan komt er vast iets heel generieks uit. Maar de prompt “maak voor mij een serie van vijf lessen van 45 minuten over vulkanen, met drie coöperatieve werkvormen per les. Houd rekening met het feit dat ik in mijn klas een leerling heb met adhd en een met autisme.”, zal het resultaat je verbazen.”

Wordt prompts schrijven een onmisbare vaardigheid?

“Het schrijven van prompts is een vaardigheid die in de toekomst inderdaad steeds belangrijker wordt. Voor het onderwijs en de leerkrachten is het zaak om met deze ontwikkeling mee te gaan. Want leerlingen leren het schrijven van prompts intussen gewoon spelenderwijs, bijvoorbeeld op platforms als Minecraft en Roblox, waar ze dingen kunnen bouwen aan de hand van een prompt.”

Gaat de creativiteit van kinderen eraan?

“Er wordt weleens beweerd dat AI schadelijk is voor de creativiteit in het onderwijs. Maar ik denk juist dat het tegenovergestelde het geval kan zijn. AI kan werkvormen genereren waaraan je zelf nog niet had gedacht. Je kunt afbeeldingen maken die nog niet bestaan en daarmee lessen en presentaties creatiever maken. Wel is het belangrijk dat je kritisch blijft lezen en bijschaven. De applicatie van Microsoft heet niet voor niets Copilot. Jijzelf blijft de piloot en eindverantwoordelijke voor jouw onderwijs.”

Maakt AI de leerkracht overbodig?

“Dat geloof ik zeker niet. Wel maakt AI het mogelijk om steeds meer te gaan differentiëren. Waar jij als leerkracht op een goede dag misschien net drie à vier niveaugroepen in een les kunt behappen, kan AI er als virtuele leerkracht wel 25 tegelijk aan. Als het zover komt, zou dat betekenen dat jij zelf meer ruimte krijgt voor sociaal/emotionele aspecten van je vak, en een meer coachende rol kunt aannemen. De AI die dat ook kan is voorlopig nog niet in zicht.”

‘Gegevensbescherming en digitale veiligheid zijn onderwerpen die we gewoon goed geregeld willen hebben.’

Jeroen Wit, bovenschools ICT-coördinator bij Kolom

Stichting kolom

Stichting Kolom: Studiedag met digitale geletterdheid en AI als centrale thema's

Voor Stichting Kolom verzorgde Cloudwise een studiedag met als hoofdonderwerpen digitale geletterdheid en artificial intelligence (AI) in het onderwijs. Plaats van handeling was het Nederlandse hoofdkantoor van Google in Amsterdam.

Mediawijsheid

Hoe je op een bewuste, kritische en creatieve manier omgaat met media.

Mediawijsheid

Waarom vinden we dat zo belangrijk?

Onze kinderen groeien op in een complex medialandschap. Een waarin (social) mediaplatformen soms hun eigen waarheid prediken. Daarmee is mediawijsheid belangrijker dan ooit. Evenals de rol van de leerkracht. Van hen wordt voorbeeldgedrag verwacht. Ook wordt van hen verwacht dat zij kinderen ondersteunen in de ontwikkeling van hun kennis, vaardigheden en attitude in het gebruik van media.

Cloudwise helpt leerkrachten grip te krijgen op wat mediawijsheid is. In onze inspiratieworkshop maak je kennis met de basis van mediawijsheid. En in onze bootcamp word je met jouw team meegenomen in alle ins en outs van mediawijsheid, zodat je op jouw school, in jouw klas en in jouw onderwijs media een beredeneerde plek kunt geven.

Onderwijsadviseur Wim van der Veen over media en de gevaren

“Mediawijsheid is nu belangrijker dan ooit”

Kinderen krijgen dagelijks via allerlei media te maken met talloze berichten. Of het nu gaat om reclame op YouTube, een grappig filmpje op TikTok, een folder in de brievenbus of het Jeugdjournaal: kinderen worden overladen met informatie. Meestal via een scherm en daar is op zich niets mis mee. Het gaat vooral om de hoeveelheid en het soort informatie dat kinderen dagelijks op zich afgevuurd krijgen. Dat vraagt bepaalde kennis en vaardigheden, en een bewuste attitude. Het is aan leerkrachten om kinderen deze te helpen ontwikkelen.

Rol voor ouders

Maar die taak ligt niet alleen bij leerkrachten. Ook ouders hebben een belangrijke taak. Een lastige. Waar trek je een grens qua schermtijd? Welke filmpjes mag je kind op YouTube wel kijken? Vanaf welke leeftijd geef je ze een smartphone? Ook ik stel in de opvoeding van mijn kinderen mezelf deze op het oog eenvoudige vragen die in de praktijk toch enorm lastig blijken.

Groepsdruk

Rondom schermtijd, nepnieuws en het verbieden (of niet) van smartphones op scholen speelt een belangrijk aspect: groepsdruk. Waar het eerder ging over “mijn klasgenoten mogen allemaal later naar bed” gaat het nu over “mijn klasgenoten mogen die filmpjes wel kijken en hebben een eigen telefoon”. Online en in de klas of aula neemt de druk op kinderen toe om digitale content te maken en met elkaar te delen, ook als ze dat liever niet willen. MEAU, een singer songwriter, maakte hierover het nummer ‘Stukje van mij’. De bijbehorende videoclip bevat een ijzersterke boodschap van onder andere KPN, Rugters en Fonds Slachtofferhulp: Denk na voordat je doorstuurt. Opvoeders hebben samen de plicht kinderen te leren omgaan met deze voor kinderen ingewikkelde vraagstukken.

Gevolgen overzien

Het overzien van de gevolgen van het eigen gedrag speelt bij mediawijsheid een prominente rol. Even een leuke reactie onder dat filmpje zetten of die gekke foto delen:

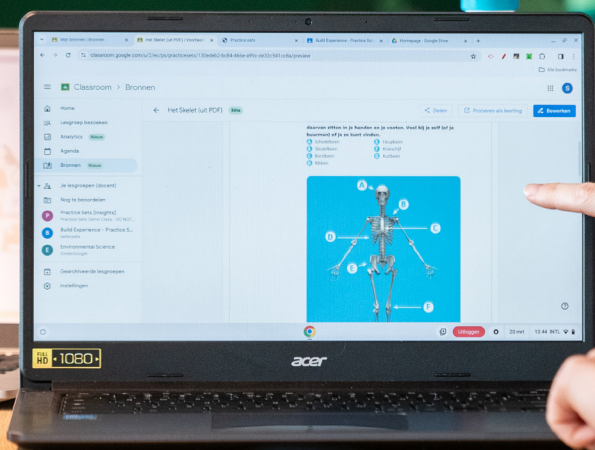
volwassenen kunnen de gevolgen niet altijd overzien, laat staan kinderen. We zien vaak genoeg dat een mening die jaren geleden via Twitter is gedeeld, mensen nu soms – bij bijvoorbeeld een sollicitatie – in moeilijkheden brengt. Kinderen hebben dus hulp nodig bij het maken van verstandige keuzes in hun omgang met media. En opvoeders moeten weten hoe ze kinderen hierbij het beste kunnen helpen.

Oog voor gevaren

Leerkrachten zijn, net als ouders, voor kinderen rolmodellen. Zij moeten dus weten wat de kansen en gevaren zijn van de media waarmee kinderen in aanraking komen. Met deze kennis kunnen zij het goede voorbeeld geven. De kansen om via media verbindingen te maken met anderen zijn prachtig en waardevol, maar we moeten ook onze ogen open houden voor de gevaren. Die moeten we niet bagatelliseren of afdoen als onzin; samen hebben we de plicht om onze kinderen te ondersteunen in hun ontwikkeling naar mediawijze burgers.

Cloudwise helpt

Ook werk maken van mediawijsheid bij jou op school? Cloudwise biedt een inspiratieworkshop en een praktische bootcamp om je op weg te helpen!

Studiedag

Ontwikkel het personeel in digitale geletterdheid met een studiedag op maat!

Thema's als digitale geletterdheid, ICT-vaardigheden en AI zijn 'hot' in het onderwijs. Wil je hier bij jouw school/scholen op een goede manier mee omgaan, dan is het zaak dat alle neuzen dezelfde kant op staan. Als alle leraren bij het proces betrokken zijn, is de kans het grootst dat ze elkaar ook gaan stimuleren en inspireren.

Kennis en draagvlak

Een goed middel om die algehele betrokkenheid te realiseren en versterken, is een studiedag over het thema (of de thema's) van jouw keuze. Door met het hele team een dag aan de slag te gaan, vergaar je samen waardevolle kennis. En belangrijker nog: je creëert draagvlak voor wat er moet gebeuren om uiteindelijk het gewenste resultaat te behalen.

Mogelijke invullingen

Je kunt zo'n dag bijvoorbeeld gebruiken voor een uitgebreide discussie over de rol die ICT bij jou op school zou moeten hebben, en de manier waarop je daar als team invulling aan kunt geven. Maar je kunt er ook een échte studiedag van maken, door aan de hand van trainingen of workshops heel gericht te gaan werken aan de ICT-competenties van je team of een ander relevant of urgent onderwerp.

Meerdere thema's

Je kunt er ook voor kiezen meerdere thema's op ICT-gebied te belichten. Onderwijskundig kan het bijvoorbeeld interessant zijn om te onderzoeken hoe je de inzet van ICT integreert in thematisch onderwijs of zaakvakken. En de leden van het ICT-team willen zich misschien wel

buigen over de vraag hoe zij vanuit hun expertise kunnen bijdragen aan digitale geletterdheid in de breedste zin van het woord.

Driemaal winst

Wij helpen je graag de situatie en de behoeftes bij jou op school in kaart te brengen. Door zo'n grondige voorbereiding wordt een studiedag vanzelf een waardevolle investering. Je creëert er meer betrokkenheid en teamspirit mee. Bovendien: als na zo'n sessie het enthousiasme bij leraren ook zichtbaar is, wordt het werk dat moet worden verzet om je doelen te bereiken niet alleen makkelijker en zinvoller, maar ook leuker. Driemaal winst dus!

Wij leveren een studiedag op maat

Bij Cloudwise hebben we zo langzamerhand al heel wat scholen en besturen geholpen bij het organiseren van zo'n studiedag. We maken er echt maatwerk van, want de praktijk leert dat elke school zijn eigen wensen en behoeftes heeft.

Wij helpen je graag!

De onderwijsadviseurs van Cloudwise helpen je graag bij het opzetten en invullen van jouw studiedag. Wil je samen de mogelijkheden eens bespreken op locatie of bij ons in een van de inspirerende showrooms? Neem gerust contact met ons op.

Maak een afspraak

‘Cloudwise maakt steeds heel mooi de koppeling naar de lespraktijk’

Ilse Rasing, locatieleider bij Stichting Entrea Onderwijs

Stichting Entrea

Een studiedag met 16 sessies op maat voor Entrea

Cloudwise hielp Entrea Onderwijs bij het organiseren van een studiedag. De dag was een vervolg op de ICT-vaardighedenscan, waaruit duidelijk werd dat kennisniveaus sterk uiteen liepen en dat de focus vooral lag op het verbeteren van de digitale vaardigheden van medewerkers.

ICT-vaardighedenscan

Ilse Rasing is locatieleider van een van de Entrea-scholen en heeft ook ICT in haar portefeuille. “In het curriculum komt digitale geletterdheid steeds meer onder de aandacht. Ook voor onze leerlingen is het belangrijk dat ze computational skills en andere vaardigheden voldoende beheersen voordat ze naar het voortgezet onderwijs gaan. Dat vergt natuurlijk ook de nodige vaardigheden van onze leerkrachten. Cloudwise had hier al eens een ICT-vaardighedenscan afgenomen. Daaruit kwam naar voren dat de niveaus behoorlijk uit elkaar lagen en dat een aantal medewerkers nog onvoldoende kennis had van Microsoft. Daarom hebben we besloten een studiedag te organiseren om samen te werken aan die vaardigheden.”

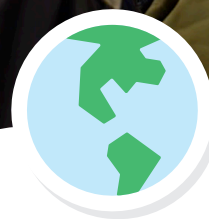
Andere insteek

Entrea was zelf al begonnen met een opzet voor een hele dag in een grote zaal. Maar toen onderwijsadviseur Marco Claassen van Cloudwise bij het project betrokken werd,

ging hij eerst het gesprek aan om te achterhalen waaraan men nu werkelijk behoefte had. Ilse: “Op basis van die gesprekken stelde Marco een andere insteek voor, met allerlei korte gerichte sessies waarop deelnemers vooraf konden intekenen. Dat sprak ons aan, dus op die basis hebben we samen een studiedag georganiseerd voor het onderwijzend en onderwijsondersteunend personeel, met een maand later nog een terugkomochtend.”

Over Entrea

Entrea Lindenhout combineert onderwijs en jeugdhulp. De twee scholen van Entrea bieden speciaal onderwijs cluster 4 en stellen de onderwijs- en ontwikkelingsbehoefte van het kind centraal. Soms kan dat betekenen dat een leerling even iets extra's wordt geboden, zoals ondersteuning in de vorm van een training, dagbehandeling of combigroep.

16 sessies op één dag

Een extra uitdaging bij het opzetten van de studiedag was het feit dat het onderwijsondersteunend personeel allemaal werkte met laptops, oftewel Microsoft, en het onderwijzend personeel (inclusief de onderwijsassistenten) met Chromebooks. Marco: “Omdat je op Chrome niet kunt werken met de desktop-apps van Microsoft, hebben we een splitsing gemaakt. Met vier onderwijsadviseurs verzorgden we elk twee sessies in de ochtend en twee in de middag – steeds een voor Microsoft en een voor Chrome. Dat waren in totaal dus 16 sessies, en de deelnemers konden vooraf zelf kiezen welke sessies ze wilden bijwonen. Alleen de sessies over het werken met SharePoint en OneDrive waren min of meer verplicht, omdat deze programmaonderdelen veel gebruikt worden. We zijn de dag begonnen met een inleiding over het belang van digitale geletterdheid. Na iedere sessie konden de deelnemers hun feedback geven met behulp van Post-its op de muur. Bij de afronding van de dag hebben we deze feedback nog met alle deelnemers besproken, om het geheel zo interactief mogelijk te houden.”

Enthousiasme

Ilse is zeer te spreken over de betrokken onderwijsadviseurs van Cloudwise. “Dat team is ontzettend motiverend en inspirerend. Ze hebben echt geprobeerd de deelnemers mee te nemen in hun enthousiasme en dat

lukte heel goed. Je kunt ook merken dat ze het onderwijs en de cultuur zelf van binnen kennen. Ze pikten de juiste thema’s eruit en maakten steeds heel mooi de koppeling naar de lespraktijk. De deelnemers waren over het algemeen enthousiast en we hebben ook nog aanvullende opdrachten meegekregen zodat mensen ermee kunnen blijven oefenen.” De studiedag werpt merkbaar zijn vruchten af. “We zien nu bijvoorbeeld al dat docenten zelf enquêtes maken met behulp van Microsoft Forms, en onze Nieuwsbrief wordt samengesteld met behulp van Sway. Al met al zijn we echt tevreden over wat het heeft opgeleverd.”

Blauwdruk

Marco stelt tot slot vast dat het organiseren van de studiedag bij Entrea ook voor hem en zijn collega’s uiterst leerzaam is geweest. “Sindsdien hebben we deze aanpak als een soort blauwdruk gehanteerd voor andere studiedagen. Dus eerst het gesprek aangaan over wat een school of bestuur precies wil bereiken en voor wie de studiedag bedoeld is. Vervolgens samen vaststellen wat er in ieder geval aan de orde moet komen en op basis daarvan een programma opstellen. En vooral in het achterhoofd houden dat de deelnemers de nodige keuzevrijheid moeten hebben en zelf moeten kunnen bepalen wat ze nodig hebben om de gewenste ontwikkeling te realiseren. Dat werkt beter dan een gestandaardiseerd programma.”

Opleidingen

Twée paradepaardjes op het gebied van persoonlijke ontwikkeling

Tot het scholingsaanbod van Cloudwise behoren naast praktische workshops en bootcamps ook twee complete opleidingen die hoog aangeschreven staan. Ze vormen al jaren de paradepaardjes binnen het scholingsaanbod van Cloudwise.

Ook incompany

Beide opleidingen worden aangeboden op diverse locaties in Nederland. Je kunt je op individuele basis inschrijven, maar een incompany-invulling behoort ook tot de mogelijkheden.

Visie en beleid op ICT

Opleiding Post-hbo I-Coach

Leer vanuit de onderwijskundige visie van de school ICT optimaal te integreren in de dagelijkse lespraktijk en word daarmee I-Coach voor je collega-leerkrachten. Je wordt opgeleid tot een professional die zelf ICT-beleid ontwikkelt en implementeert en collega's weet te inspireren. De opleiding is officieel geaccrediteerd en heeft een studiebelasting van 212 uren, waarvan 40 contacturen.

Praktijkgerichte trainingen

Opleiding Specialist Digitale Geletterdheid

Gedurende het opleidingsjaar werk je aan een concreet projectplan voor het integreren van digitale geletterdheid in het onderwijs van jouw school. De opleiding bestaat uit acht sessies van acht uur, is laagdrempelig van opzet en kent geen vast curriculum – dus geen scriptie of verplicht literatuuronderzoek.

Jaarlijkse verdiepingsdag voor alumni

In de afgelopen 10 jaar hebben ruim 750 onderwijsprofessionals de genoemde opleidingen succesvol afgerond. Speciaal voor die alumni organiseren we elk jaar een verdiepingsdag waarmee we de actuele thema's op gebied van digitalisering in het onderwijs behandelen. Zo stellen we alle alumni in staat om kennis op te halen. En belangrijker nog: in gesprek te gaan met mensen die dezelfde opleiding hebben gevolgd en (zeer waarschijnlijk) in soortgelijke functies terecht zijn gekomen.

‘Onze i-coaches staan nu een stuk steviger in hun schoenen.’

Hidde Zwart - Bovenschools beleidsadviseur en coördinator ICT bij PCBO

Stichting PCBO Amersfoort

Een tweejarig incompany scholingstraject op maat

Een stichting die gebruik maakte van de incompany-mogelijkheid, is PCBO in Amersfoort. Daar koos men voor een tweejarig maatwerktraject voor i-coaches om te werken aan professionalisering en de implementatie van digitale geletterdheid in het onderwijs.

Bekijk de klantcase

‘Het incompany-traject van Cloudwise heeft ons niet alleen veel kennis opgeleverd, maar ook verbinding tussen de ICT’ers.’

Anne-Jan Bruinsma - Bovenschools ICT’er bij Adenium

Stichting Adenium in Friesland

Een bewuste keuze voor incompany-opleiding

Een groep ICT’ers van Adenium in Friesland volgde de opleiding Specialist Digitale Geletterdheid van Cloudwise. Adenium had bewust gekozen voor een legt uit waarom.

Bekijk de klantcase

Verandermanagement

Samen veranderen: hoe doe je dat?

Of je als school nu bezig bent met de implementatie van digitale geletterdheid of het voldoen aan alle eisen van het Normenkader Informatiebeveiliging en Privacy: het brengt (misschien wel ingrijpende) veranderingen met zich mee. Hoe leid je die veranderingen in goede banen en zorg je dat alle neuzen dezelfde kant op staan? Bij Cloudwise gebruiken we twee modellen die daarbij nuttig kunnen zijn.

Het Verandermodel van Knoster

Het eerste model dat we vaak hanteren, is het Verandermodel van Knoster. Het beschrijft vijf aspecten die allemaal goed moeten zijn ingevuld om van een verandering een succes te maken: visie, urgentie, plan, middelen en competenties. In de afbeelding hieronder zie je deze aspecten, plus het effect als een ervan niet goed is ingevuld.

- Zonder **visie** weten medewerkers niet waarom zij dingen doen
- Weerstand ontstaat wanneer medewerkers geen **urgentie** voelen voor verandering
- Zonder een gedegen **plan** gaan medewerkers hun eigen gang en ontstaat er chaos
- Gebrek aan de juiste **middelen** frustreert het nemen van de juiste stappen
- Veranderen is lastig wanneer je (nog) niet de juiste **competenties** beheerst

Visie	Urgentie	Plan	Middelen	Competenties	=	Verandering
	Urgentie	Plan	Middelen	Competenties	=	Verwarring
Visie		Plan	Middelen	Competenties	=	Weerstand
Visie	Urgentie		Middelen	Competenties	=	Chaos
Visie	Urgentie	Plan		Competenties	=	Frustratie
Visie	Urgentie	Plan	Middelen		=	Angst

Het Verandermodel van Knoster

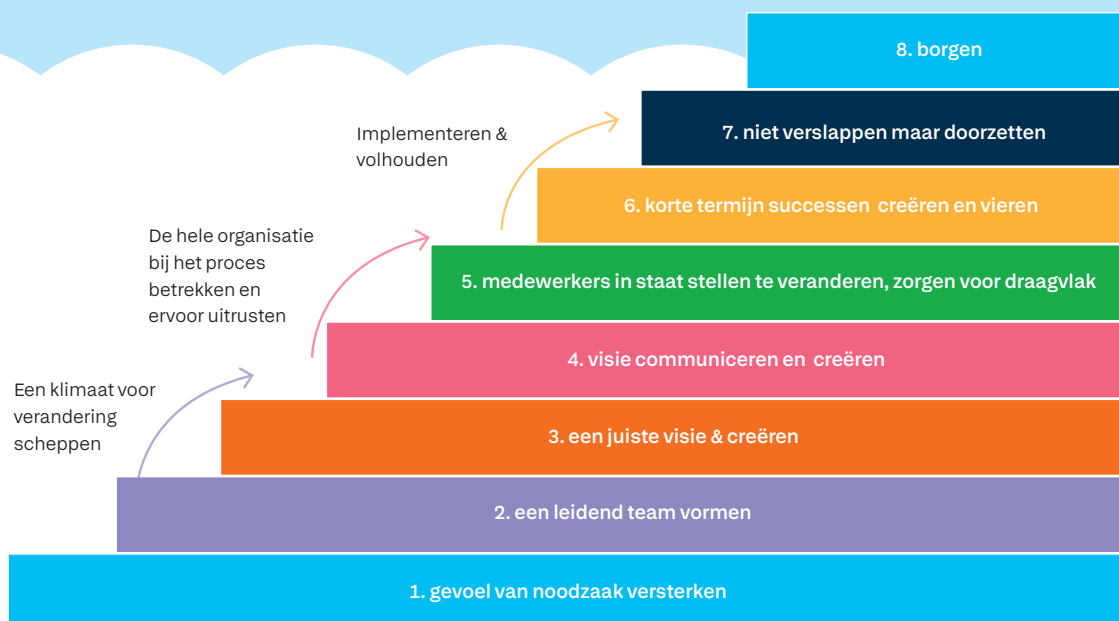
Klaar voor verandering?

De onderwijsadviseurs van Cloudwise helpen je graag bij het in goede banen leiden van verandering. Wil je samen kijken waar voor jullie kansen liggen om je verder te professionaliseren? Neem gerust contact met ons op cloudwise.nl

Het Verandermodel van Kotter

Ook het Verandermodel van Kotter kan heel nuttig zijn voor het succesvol implementeren van een verandering in een organisatie. Het laat zien hoe belangrijk het is om eerst een klimaat voor verandering te scheppen. Begin daarom met het duidelijk maken van de urgentie: waarom is de verandering eigenlijk noodzakelijk? Doe dat bij voorkeur niet alleen. Vorm een werkgroep ("leidend team") met collega's die de noodzaak van de verandering inzien, maar ook collega's die er kritisch of onverschillig naar kijken. Dat zorgt ervoor dat de werkgroep scherp blijft en iedereen zich betrokken voelt.

Het Verandermodel van Kotter

Contact

Expolaan 50
7556 BE Hengelo

Polanerbaan 11
3447 GN Woerden

T (074) 240 46 06
info@cloudwise.nl
www.cloudwise.nl

Helpt onderwijs vooruit

